

... alebo o tom, prečo má Mária tak výsadné postavenie a ako cez Ježišovo ľudstvo vstúpiť do vzťahu s Bohom.

Mária zaujíma v kresťanstve a v Božom Kráľovstve všeobecne veľmi privilegované miesto – stačí si pozrieť mapu a históriu jej návštev na zemi od čias apoštolov až podnes, ako aj veľkosť úloh, ktorými ju Boh poveruje, váhu posolstiev i znamení, ktorými ju sprevádza. Prečo je to tak? Odpovedí by sme isto našli veľa, nakoniec, Mária je Božie majstrovské dielo, vrchol dejín spásy. Na jeden z nich by som ale chcel ukázať dnes.

Pre nás ľudia a pre našu spásu sa Boh, Boží Syn, stal človekom Ježišom Kristom. Skutočne a opravdivo. Opravdivým a skutočným človekom, pričom neprestal byť Bohom. Je Bohočlovekom, opravdivým Bohom a opravdivým človekom súčasne.

Ako človek Ježiš naplno prežíval úplne všetko, čo prežíva ktorýkoľvek človek na tomto svete, stal sa nám podobný vo všetkom okrem hriechu.

Poznal hlad i smäd, zimu i horúčosť, radosť i smútok, nadšenie i únavu. A, samozrejme, zažil a prežil aj celkom obyčajné normálne ľudské vzťahy. So svojim pozemským otcom, Jozefom. So svojimi príbuznými, ujami a tetami, bratrancami a sesternicami. So svojimi susedmi, známymi a priateľmi z Nazareta. Neskôr so svojimi apoštolmi, najbližším kruhom svojich priateľov. S Jánom Evanjelistom. A, samozrejme, so svojou matkou, Máriou. Vo filme *Umučenie Krista* vidíme okamihy tejto dôvernej ľudskej blízkosti syna a matky: vtipkovanie a smiech, objatie, dôvernosť, ... blízkosť, ktorá vládne v každom láskyplnom vzťahu syna a matky.

Tieto vzťahy sú jedinečné a neprenosné. Nikto nikdy nezažil to, čo s Ježišom zažila Jeho matka Mária. Tisíckrát môžeme opakovať Ježišove slová, že „ *kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra, i matka*“ (Mk 3,35) – je to tak. Platí to ale predovšetkým o Ježišovi Kristovi, Synovi Boha, v ktorom sa stávame Božími deťmi a členmi Jeho Božej Rodiny, Neba. Ale nič to nemení na tom, že nikto z nás nikdy a nijako neprežil to *ľudské*, čo sa odohralo medzi Jeho mamou Máriou a Ním. Ani to *ľudské*, čo sa odohralo medzi Jeho apoštolmi a Ním, ich Učiteľom.

Táto ľudská stránka Krista ostáva už naveky súčasťou Božieho Syna. Jeho ľudstvo nebolo len nejaký „odev“, ktorý odložil, keď Jeho dielo na zemi skončilo. Kristus je Bohom naveky a ostáva aj človekom už naveky (porov. Rim 8,34). Ako človek sedí na Božom tróne, prvý zbožštený zo všetkých zbožštených (porov. Rim 8,29), „*skrže kríž sa mu v prijatom tele vrátila sláva, ktorej sa Jednorodeny kvôli nám na krátky čas zriekol*“, (sv. Atanáž) „*sám seba ospravdľňuje. On, jediný Spasiteľ a jediný spasený*.“ (Bl. Izák de Stella)

Naveky tak ostávajú aj tieto Jeho jedinečné ľudské vzťahy a skúsenosti. Ako Boh je Ježiš blízky všetkým úplne rovnako – ale ako človekovi sú Mu niektorí ľudia *ľudsky* obzvlášť blízki. A tak svojim apoštolom celkom po ľudsky hovorí: „*Vy ste vytrvali so mnou v mojich skúškach*“²⁹ a ja vám dávam kráľovstvo, ako ho môj Otec dal mne,“³⁰ aby ste jedli a pili pri mojom stole v mojom kráľovstve, sedeli na trónoch a súdili dvanásť kmeňov Izraela.“ (Lk 22,28-30) Až by sme boli v pokušení nazvať to *protekciami*...

Ako by to mohlo byť inak v prípade Jeho matky, Márie? Ľudsky niet nikoho, kto by bol človekovi Ježišovi Kristovi bližšie, než Jeho matka. Neprekvapuje preto, že práve ona, Bohorodička, zaujíma v Božích dielach mimoriadne dôležité miesto – a do nepredstaviteľnej „*cudzoty*“ nesmierneho Boha vnáša čosi dôverne známe, čosi ľudské, prosté, nami ľudmi uchopiteľné.

Čím sa dostávame k druhej časti našej úvahy. Písmo hovorí: „*Máme, bratia, smelú dôveru, že vojdeme do Svätyne skrže Ježišovu krv,*“²⁰ *tou novou a živou cestou, ktorú nám otvoril cez*

oponu, to jest cez svoje telo.“ (Hebr 10,19-20) Môžeme tieto slová chápať v rôznych rovinách, jedna je ale táto: mnohí svätci a mystici na základe vlastnej skúsenosti zdôrazňovali, že bránou k Bohu je Ježišovo ľudstvo. Dáva to zmysel. Ak vstupujeme do vzťahu s Kristom, Bohom, potom Kristus ako Boh je pre nás neuchopiteľný. Ak Ho nechceme zdegradovať na nejakého *bôžika*, na akéhosi *starčeka* sediaceho na tróne (Otec) a vedľa neho stojaceho *chlapika* v bielom župane (Syn, Kristus) – potom stojíme pred problémom: Ako vstúpiť do vzťahu s niekým, kto nás nekonečne presahuje, nekonečne prevyšuje, ktorý je pre nás neobhľaditeľný a neuchopiteľný a ktorý keby pred nami vyjaval len trochu svojej skutočnej veľkosti, rozpadli by sme sa od hrôzy na prach?

A tu Písmo vraví: aj tu je pre nás mostom, *cestou* človek Ježiš, vtelený Boh. Jeho Telo, jeho *ľudstvo* a Jeho *ľudskosť*, ktorú na seba vzal. V rovine *spásy* tým, že Boh v tele človeka uskutočnil dielo vtelenia a vykúpenia. A v rovine *spasenia* tým, že aj tu je ako človek bránou k nášmu vzťahu s Bohom. On je opravdivý a skutočný Boh, „*v ňom telesne prebýva celá plnosť božstva*.“ (Kol 2,9) Súčasne je ale aj človekom, skutočným, ako my, opravdivým, ľudským, uchopiteľným. Žiť s Bohom ako s Bohom dokážeme – raz, keď na to dozrejeme, „*keď sa tento stánok - náš pozemský dom rozpadne*“ (2 Kor 5,1) a my konečne, podopretí a preniknutí Božou Mocou znesieme pohľad na Boha v celom jeho Božskom majestáte z tváre do Tváre. To, pred čím zatratení v Pekle utekajú, čo je pre nich smrteľnou hrozbou a neznesiteľnou hrôzou, pre spasených bude zdrojom večnej blaženosti: Sláva Nesmrteľného Boha. Ale kým sa tak stane, dovtedy je našou bránou ku vzťahu a jednote s Bohom Ježišovo ľudstvo, „*prostredník medzi Bohom a ľuďmi - človek Kristus Ježiš*.“ (1 Tim 2,5)

A tu prichádza to ďalšie dôležité: Človek Ježiš Kristus je človek Ježiš Kristus. Nie je to nejaká nehmotná *éterická postava* zo svätých obrázkov. Je to človek Kristus Ježiš – vrátane všetkých tých vzťahov, ktoré žil a ktoré sú navždy súčasťou jeho ľudskej osobnosti. V japonskom filme *Kaguya, princezná z Mesiaca*, prichádza v jednej chvíli k hlavnej hrdinke Budha – nie osamotený, ale sprevádzaný celým dvorom a sprievodom nebeských bytostí. Takto isto k nám prichádza aj Ježiš. Nikdy neprichádza sám, ale aj „*všetci jeho svätí s ním*.“ (Zach 14,5) Vstúpiť do vzťahu s Ježišom v Jeho *ľudstve* – a ono je bránou! – je ako vstúpiť do domu v Nazarete: spolu s Ježišom tam nájdete Jeho matku, Máriu, aj Jeho pozemského otca, Jozefa. Je to ako vstúpiť do Jeho príbytku v Kafarnaume: spolu s Ježišom tam nájdete aj Petra a Ondreja a Jakuba a Jána a učeníkov a ich rodiny. Vstúpiť do vzťahu s Kristom znamená vstúpiť do vzťahu aj so všetkými nimi – a sú to všetci oni, ktorí nám rozprávajú, šeptajú do ucha o Kristovi, ktorého už dôverne poznajú ako Boha, ale ešte predtým ako človeka. Sme vťahovaní do tohto intímneho spoločenstva Majstrovej *domácnosti*, do kruhu Jeho dôverných priateľov a druhov, Jeho matky a otca, Jeho rodiny a blízkych. Zažívame Boha skutočne ako človeka, na náš spôsob, ako „*domáci Boha*“ (porov. Ef 2,19), členovia *domácnosti* Krista Ježiša – aby sme postupne, s Jeho oslávenými druhmi, stále viac spoznávali Krista aj ako Boha, sprvu „*len nejasne, akoby v zrkadle, no potom z tváre do tváre*“, (1 Kor 13,12), keď opustíme čas a vstúpime do Večnosti.

Preto je Mária naša sprievodkyňa k nášmu vzťahu ku Kristovi. Predstavuje nám Ho. Hovorí o ňom. Učí nás milovať Ho tak, ako milovala Ho Ona. Má v tomto privilegované miesto a my už vieme prečo. Ale rovnako aj ostatní svätí. Všetci svätí. Prijat' Krista znamená prijať aj ich a vojsť do ich spoločenstva – a je to ich spoločenosť, ktorá nás učí a pobáda stále viac a lepšie žiť s Kristom.